

דָּבַר אַחַר מִי מָנָה עֵפֶר יַעֲקֹב וְגו', כָּל אֵינֹן
- כָּל אֵלוֹ שִׁחְשׁוּבִים עֵפֶר, כְּמוֹ
שֶׁבְאַרְנוֹ. וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל,
שִׁכְתוֹב הַיֵּשׁ מִסְפָּר לְגִדּוּדָיו. רִבְעֵי
יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁבְאַרְנוֹ. דָּבַר אַחַר
מִי מָנָה עֵפֶר - אֵלוֹ מְצוּוֹת שֶׁהֵם
בְּעֵפֶר, בְּזָרִיעָה, בְּנֻטִיעָה,
בְּקִצְרָה, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.
וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(ויקרא יא) בְּהִמְתָּדָה לֹא תִרְבִּיעֵ. (אמר
רבי אבא, בלק חכם היה בכשפיו בבלעם, פרט
שלא ידע לכוון השעה לקלל).

וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר. וַיְדַבֵּר לֹא
כְּתוּב. מַה זֶה וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ? רַבִּי
חֲזִי אָמַר, הוּא הָיָה מְרִים קוֹל
לְאוֹתוֹ מְדַבֵּר, וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ בְּלַעַם.
וַיֹּאמֶר הִפָּה הַזֹּאת, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב
וְכֵה תְדַבֵּר, וְאֲמִירָה הִיא מִמֶּנָּה.
בֹּא וִירָאָה, פִּינּוֹן שֶׁרָאָה בְּלַעַם
שֶׁבְכָל כְּשָׁפָיו וּבְכָל אוֹתוֹ דוֹרוֹן
לֹא יָכַל לַעֲקֹר אֶת אוֹתָהּ פֹּה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְאֲנֹכִי אֲקַרְהָ פֹּה, אֲעַקֵּר
אֶת הַפֶּה הַזֶּה הַזֹּאת - אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא: רִשְׁעֵ! אֲתָה סְבוּר
לַעֲקֹר אוֹתָהּ? ! אֲנִי אֲעַקֵּר אוֹתָךְ
מִשְׁלֹשׁוֹתֶיךָ. מַה כְּתוּב? וַיִּקֶּר
אֱלֹהִים אֶל בְּלַעַם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר.
אַחַר כֵּן, פִּינּוֹן שֶׁרָאָה שְׁלֹא יָכַל,
חֲזַר וַאֲמַר, וּבִרְךָ וְלֹא אֲשִׁיבְנָהּ.
וְלֹא אֲשִׁיבְנֶנּוּ הִיא צְרִיף לוֹ לומר!
אֵלָּא וַדַּאי וְלֹא אֲשִׁיבְנָהּ לְאוֹתָהּ
שִׁכְתוֹב עָלֶיהָ כ"ה, וְכֵה תְדַבֵּר.
אֵינִי יָכוֹל לְהַחֲזִירָהּ.

אָמַר בְּלַעַם: בְּשִׁפְתֵי דְרָגוֹת רְצִיתִי
לְהַפְּנֹס בָּהֶם; רְצִיתִי לְהַפְּנֹס בָּהֶם
מִדְּרָגַת יַעֲקֹב וְלֹא יָכַלְתִּי. רְצִיתִי
לְהַפְּנֹס בָּהֶם מִצַּד אַחַר שֶׁל
יִשְׂרָאֵל וְלֹא יָכַלְתִּי. מַה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שֶׁשֵּׁם זֶה אוֹ זֶה לֹא נִקְשַׁר
בְּמִינִים רָעִים. זֶהוּ שִׁכְתוֹב לֹא
הֵבִיט אֹן בְּיַעֲקֹב וְגו'.

לְמַדְנֵנוּ, שְׁפִי דְרָגוֹת הֵן: נַחֲשׁ
וְקֶסֶם. כְּנֻגָדָן - עֲמַל וְאוֹן. אָמַר
בְּלַעַם: הָרִי וַדַּאי נִמְצְאֵתִי כְּנֻגָד

דָּבַר אַחַר מִי מָנָה עֵפֶר יַעֲקֹב וְגו', כָּל אֵינֹן
דְּחֻשִׁיבִין עֵפֶרָא, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא.
וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב הַיֵּשׁ מִסְפָּר
לְגִדּוּדָיו. רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָה (דף רי"א ע"א)
דְּאוּקִימָנָא. דָּבַר אַחַר מִי מָנָה עֵפֶר, אֵינֹן
פְּקוּדִין דְּאֵינֹן בְּעֵפֶרָא, בְּזָרִיעָה, בְּנֻטִיעָה,
בְּחִצְרָא, וְהֵא אוּקְמוּהָ חֲבָרִיָּא. וּמִסְפָּר אֶת
רִבְעֵי, כְּמָה דְּאֵתָ אָמַר (ויקרא יט) בְּהִמְתָּדָה לֹא תִרְבִּיעֵ.
(אמר רבי אבא, בלק חכים הוה בחרשוי בבלעם, פר דלא ידע לכוון שעתא
ללטיא).

וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר. (במדבר כג) וַיְדַבֵּר לֹא כְּתִיב,
מָאִי וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ. רַבִּי חֲזִי אָמַר, הוּא
הָוָה זְקִיף קָלָא לְגַבִּי הוּא מְמַלֵּל, וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ
בְּלַעַם. וַיֹּאמֶר הֵאֵי כֹה כְּמָה דְּכִתִּיב וְכֵה תְדַבֵּר,
וְאֲמִירָה מִנָּה הָוָה.

הָא חֲזִי, פִּינּוֹן דְּחֻמָּא בְּלַעַם דְּבְכָל חֲרָשׁוֹי וּבְכָל
הַהוּא דוֹרוֹן, לֹא יָכִיל לְאַעְקָרָה הַהוּא כֹּה,
כְּמָה דְּאֵתָ אָמַר וְאֲנֹכִי אֲקַרְהָ כֹּה, אֲעַקֵּר לְהֵאֵי
כֹּה. אָמַר לִיהָ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רִשְׁעֵ, אֲנִתָּ
סְבוּר לְאַעְקָרָה לָהּ, אֲנָא אֲעַקֵּר לָךְ מִשְׁלֹשׁוֹךְ,
מַה כְּתִיב. וַיִּקֶּר אֱלֹהִים אֶל בְּלַעַם, כְּמָה
דְּאֵתָמַר. לְבַתָּר, פִּינּוֹן דְּחֻמָּא דְּלֹא יָכִיל, הָדָר
וְאָמַר, וּבִרְךָ וְלֹא אֲשִׁיבְנָהּ, וְלֹא אֲשִׁיבְנֶנּוּ מִיבְעִי
לִיהָ. אֵלָּא וְלֹא אֲשִׁיבְנָהּ וַדַּאי, לְהֵהִיא דְּכִתִּיב
פֹּה, וְכֵה תְדַבֵּר. לִית אֲנָא יָכִיל לְאַהֲדָרָא לָהּ.
אָמַר בְּלַעַם, בְּתַרִּין דְּרָגִין בְּעֵינָא לְאַעְלָא בְּהוּ.
בְּעֵינָא לְאַעְלָא בְּהוּ מִדְּרָגָא דְּיַעֲקֹב, וְלֹא
יָכִילָנָא. בְּעֵינָא לְאַעְלָא בְּהוּ מִסְטָרָא אַחֲרָא
דְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יָכִילָנָא. מָאִי טַעַמָּא. בְּגִין
דְּשָׂמָא דָּא אוֹ דָּא, לֹא אֲתַקְשַׁר בְּזִינִין בִּישְׁתִּין,
הָדָא הוּא דְּכִתִּיב לֹא הֵבִיט אֹן בְּיַעֲקֹב וְגו'.

הָאֲנָא, תַרִּין דְּרָגִין אֵינֹן: נַחֲשׁ, וְקֶסֶם.
לְקַבְּלֵיהוֹן: עֲמַל, וְאוֹן. אָמַר בְּלַעַם,